

ORVOSI KÖNYVTÁRAK

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének hivatalos lapja

2010. 7. évf. 4. szám

"Szakkönyvtári szolgáltatás, a mindenkori szakmai színvonal folyamatos biztosításával"

Bizonyára mindannyian tartalmas, eredményekben gazdag és nehéz évet tudhatunk magunk mögött. Az év vége mindig kitűnő alkalom, hogy elszámoljunk az elvégzett feladatokkal, új célokat tűzzünk ki az előttünk álló évre.

A továbbiakban is nagyon fontos a könyvtárosok munkájának megbecsülésére törekedni, még nagyobb elismerést kivívni a fenntartóink és a szolgáltatásainkat használó szakemberek részéről. Folyamatosan követni szükséges a pályázati lehetőségeket, nyitottnak lenni az újításokra. A kórházi működés minimum feltételi közé a könyvtárra vonatkozóan az alábbi mondatot kértük/javasoltuk előírni: **"Szakkönyvtári szolgáltatás, a mindenkori szakmai színvonal folyamatos biztosításával"**, a korábbi feltétellel szemben, amely választási lehetőséget adott a szakkönyvtári szolgáltatás vagy az internet-elérhetőség között. A kórházaknak rendelkezniük kell korszerű szakkönyvtárral, amely online forrásokat használ, oktatást végez, szakinformációt szolgáltat, valamint a fenntartó igénye szerint további feladatokat lát el.

A további eredményes munkavégzéshez remélhetőleg segítséget nyújthat az Orvosi Könyvtárak idei utolsó száma is. Kollégáimnak sok erőt és kitartást kívánok a 2011-es esztendőre is.

Dr. Vasas Lívía

Békés, boldog ünnepeket kíván a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége minden kedves tagjának!

TARTALOM

HÍREK

Jegyzőkönyv a MOKSZ közgyűléséről	4
Orvosi-élettani Nobel-díj 2010-ben	5
MOKSZ 2010. évi adatok	5

INFORMATIO MEDICATA

INFORMATIO SCIENTIFICA – INFORMATIO MEDICATA 2010.....	7
Workshopok az idei Medicata-n	9

VELÜNK TÖRTÉNT

Beszámoló a „Könyvtárak a veszélyeztetett élethelyzetű gyerekekért és fiatal felnőttekért” c. konferenciáról.....	12
---	----

MOKSZ KÖNYVTÁRAK

Az újonnan megválasztott vezetőségi tagok gondolatai	14
Jubiláló könyvtárosok.....	16
„Futó” pályázatok az orvosi könyvtárakban	17
NÉVJEGY	23

Jegyzőkönyv a MOKSZ közgyűléséről

Időpontja: 2010. szeptember 24.

Helyszíne: Balassi Intézet, Budapest

Jelenlévők létszáma: 32

Levezető elnök: dr. Vasas Livia

Jegyzőkönyvvezető: dr. Palotai Mária

Napirend:

2009. évi beszámolók (elnöki, ellenőrző bizottsági)

Szavazás

Jubiláló kollégák köszöntése, kitüntetések átadása

Egyéb

Dr. Vasas Livia megnyitotta a MOKSZ közgyűlését. Felkérte Dr. Palotai Máriát a jegyzőkönyv vezetésére, melyet a közgyűlés egyhangúan megszavazott. A Szavazat-előkészítő Bizottság elnöke: Bérczy Ildikó bejelentette, hogy a jelenléti ív szerint szavazóképes a közgyűlés.

A 2009. évi beszámoló a MOKSZ munkájáról és az Ellenőrző Bizottság jelentése megjelent az Orvosi Könyvtárak 2010. évi 2. számában. Dr. Vasas Livia ezért csak röviden ismertette a 2009. évi beszámolót. A közgyűlés egyhangúan elfogadta, megszavazta a beszámolót. Ezután Erdeiné Töröcsik Katalin, az Ellenőrző Bizottság elnöke felolvasta a beszámolójának számszerű adatait. Tartózkodás és ellenszavazat nélkül a közgyűlés ezt a jelentést is elfogadta.

A vezetőség ezután lemondott.

A Szavazat-előkészítő Bizottság 2 tagból állt: Bérczy Ildikó, Schmidtné Farkas Mária, Bérczy Ildikó elnök beszámolt a Bizottság munkájáról, bejelentette, hogy ketten nem indulnak a régi vezetőségből (Kis-Pál Sándorné nyugdíjazása miatt, Gracza Tünde másirányú elfoglaltság miatt). Elnökségi tagnak jelölt régi és új személyek neveit felolvasta, majd tájékoztatott, hogy elnökeknek 1 személyt, tagnak 6 főt és ellenőrző bizottságnak 3 főt kell megválasztani. A szavazat számlálásban az önként jelentkező Kozma Zoltánné és Dr. Polner Kálmánné segíti munkájukat. A Szavazat-előkészítő Bizottság átalakult Szavazatszedő Bizottsággá és megkértek mindenkit, hogy adja le szavazatát.

Ezután került sor a jubiláló könyvtárosok jutalmazására. Az 5, 10, ... stb. évet a könyvtárosi pályán eltöltött kollégáknak gratuláltunk.

A tavalyi én kitüntetettjei javaslatára az idén 4 fő részesült MOKSZ Emlékérem díjban: Kovács Elekné, Bérczy Ildikó, Hajdú Dénesné, Kis-Pál Sándorné. A rövid laudációt Dr. Kührner Éva olvasta fel. Kis-Pál Sándorné megköszönte a kitüntetést és röviden összefoglalta a 44 év kórházi könyvtárosként eltöltött év tapasztalatát.

Közben a szavazatszámllálást elvégezték. Összesen 35-en szavaztak, ebből 2 volt érvénytelen. Az elnök Dr. Vasas Lívია 32 szavazatot kapott. Elnökségi tag lett: Beke Gabriella 32, Deák Valéria 29, Hován Lászlóné 29, Dr. Kührner Éva 30, Nyíri Éva 28 és Wolf György 30 szavazattal. Az Ellenőrző Bizottság tagjai. Erdeiné Töröcsik Katalin, Dr. Palotai Mária és Szikszai Márta egyenként 32-32 szavazatot kaptak.

Dr. Vasas Lívია az elnökség nevében megköszönte a bizalmat.

Dr. Kührner Éva beszámolt, hogy délelőtt a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) ülésen vett részt. Új elnöke lett az NKA-nak Jankovics Marcell személyében. Novemberre alakul ki az új stratégia. A kis könyvtárakat szeretnék majd jobban támogatni.

Dr. Vasas Lívία bezárta a közgyűlést.

Dr. Palotai Mária

MOKSZ 2010. évi adatok

A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára 2010 első negyedévében küldte ki a 2010 évi MOKSZ tagsági díjról szóló számlát, összesen 68 intézménynek. Ebből mindösszesen 56 könyvtár fizette be a 2010 évi tagdíjat. 4 vidéki intézmény visszajelzett, hogy töröljük a listából, mert a továbbiakban nem kíván tag lenni, nem jelzett vissza és nem fizetett 8 könyvtár.

Orvosi-élettani Nobel-díj 2010-ben

Hagyományosan az orvosi-fiziológiai Nobel-díj bejelentésével kezdődött meg az idei Nobel-hét a stockholmi Karolinska intézetben. A Nobel-díjakat idén is XVI. Károly Gusztáv svéd király adja majd át, december 10-én, a kitüntetést alapító Alfred Nobel mérnök és üzletember 1896-ban bekövetkezett halálának évfordulóján.

A legrangosabb tudományos elismerést az orvosi-élettani

területen 2010-ben Robert Geoffrey Edwards kapta, az „in vitro megtermékenyítés kifejlesztéséért.” Edwards végezte el az első olyan sikeres mesterséges megtermékenyítést emberi embrióval, amelynek eredményeként 1978. július 25-én megszületett az első lombikbébi. Robert G. Edwards az 1950-es évektől dolgozott a mesterséges megtermékenyítés (IVF, in vitro fertilization) emberi alkalmazásának kutatásán. Edwards munkatársa Patrick C. Steptoe brit sebész volt, ő azonban 1988-ban elhunyt, így nem kaphatott már díjat.

A módszernek köszönhetően ma már a terméketlenségi problémák jelentős részét kezelni lehet. Ezek a problémák a párok körülbelül 10%-át érintik világszerte. Eddig körülbelül 4 millió ember született IVF-kezeléssel világszerte. Edwards hozzájárulása az elméleti alapok lerakásától a mai modern megtermékenyítési technológia kidolgozásáig folyamatos volt, így munkássága alapvető a modern orvostudomány történetében.

További információ:

http://nobelprize.org/nobel_prizes/medicine/laureates/2010/

Adományozó Ünnepség a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárban

December 9-én az egyetem Központi Könyvtárában nagyszabású Adományozó Ünnepségre került sor. A Könyvtár mintegy másfél éve folyamatosan kapja az egyetem professzoraitól, tanáraitól az értékes ajándékokat, amelyek mostanra végleges helyükre kerültek a Könyvtár falain belül. Az adományok között vannak régi orvosi műszerek, diplomák, plakettek, bútorok.

Az Ünnepség kiemelt vendégei voltak Dr. Réthelyi Miklós miniszter úr és felesége, Dr. Szentágothai Klára és Dr. Tulassay Tivadar rektor úr, továbbá a meghívott vendégek körében az adományozók és az egyetem további nagyra becsült vezetői.

Dr. Tulassay Tivadar rektor úr adományozó oklevelet adott át a Központi Könyvtár részére eljuttatott értékes adományok hálája jeléül.

Az ünnepség másik kiemelt pontja volt a Szentágothai János anatómus professzorról elnevezett emlékszoba, olvasóterem, amelyben elhelyezték Szentágothai professzor személyes emléktárgyait is. A megjelent vendégek végül megtekinthették az elhelyezett emléktárgyakat.

Az ünnepségen közreműködött a Semmelweis Kamarazenekar, színvonalas műsorukkal emelték az ünnepség fényét.

Az ünnepsége készült képek megtekinthetők a www.lib.sote.hu oldal Galériájában.

Uniós forrású pályázatok AKCIÓTERVEI

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján olvashatók a 2011-2013. évre tervezett uniós forrású pályázatok AKCIÓTERVEI, amelyek 2011. december 15-én, 23:59 percig társadalmi egyeztetésen vannak.

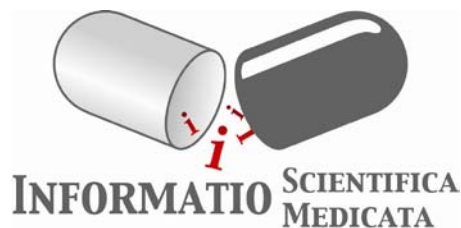
A könyvtári területet érintő konstrukciók a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Programban (TIOP), a Társadalmi Megújulás Operatív Programban (TÁMOP) és a régióként létrehozott Regionális Operatív Programokban (ROP) találhatóak. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Könyvtári Osztálya arra kéri a kollégákat, hogy írják meg javaslataikat a pályázati konstrukciókhoz, például a támogatható tevékenységekhez, a Partnerségi Fórumon.

Az Akciótervek elérhetősége: <http://www.nfu.hu/akcioterve>

*

Kis-Pál Sándorné kedves kollégánk idén nyugdíjba vonul, aki eddig magára vállalta Szövetségünk tagjainak adatgyűjtését. Ezt a feladatot ezentúl Hován Lászlóné Andrea, az Országos Idegtudományi Intézet Szakkönyvtárának vezetője látja. Kérünk minden kedves tagot, hogy adatainak változásakor Hován Lászlóné Andreát az alábbi elérhetőségek valamelyikén értesíteni szíveskedjen!
E-mail: konyvtar@oiti.hu, levélcím: OITI Szakkönyvtára, 1145 Budapest, Amerikai út 57.

*

INFORMATIO SCIENTIFICA – INFORMATIO MEDICATA 2010

2010. szeptember 23-24-én 7. alkalommal került megrendezésre az **INFORMATIO SCIENTIFICA – INFORMATIO MEDICATA** konferencia a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma és a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár szervezésében. A konferencia alapcélja az, hogy egy olyan lehetőséget, helyszínt biztosítson az orvosi és/vagy egyetemi könyvtárosoknak, kutatómunkát végzőknek a könyvtári, kutatói kérdések megvitatására, különböző innovációk megismerésére és szakmai tapasztalatcserére. A rendezvény által lehetőség

nyílik arra, hogy Magyarország különböző könyvtáraiból érkező könyvtárigazgatók, könyvtárosok és az érdeklődők személyesen vitathassák meg a felvetődő kérdéseket, problémákat, kutatásaikról, állásfoglalásukról prezentációt mutassanak be, illetve találkozhatnak azokkal a magyar és külföldi könyvkiadókkal, adatbázis-szolgáltatókkal, akikkel elektronikus munkakapcsolatban állnak.

A 2010-es INFORMATIO SCIENTIFICA – INFORMATIO MEDICATA idei témája a gazdaságosság és hatékonyság volt könyvtárosi és egészségügyi szempontból. A szakma legkiválóbb képviselőit hívtuk meg előadónak, nemcsak Magyarországról, hanem külföldről is. Célunk minden évben az, hogy olyan témára essen a választás, amely a legaktuálisabbnak bizonyul. Ebben az évben is úgy kértük fel előadóinkat, hogy a saját területükön szemléltessék ezt a két problémakört, akár ötvözve is ezeket.

A következő kiállítók képviseltették magukat a konferencián: **Akadémiai Kiadó** (Budapest, Magyarország), **Interacta Külkereskedelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft** (Veszprém, Magyarország), **MTA-SZTAKI-Monguz Kft** (Budapest, Magyarország), **Magyar Tudományos Művek Tára** (Budapest, Magyarország), **Elsevier B.V.** (Amsterdam, Hollandia), **Minerva-EBSCO** (Berlin, Németország), **Ovid Technologies** (Berlin, Németország), **ProQuest** (Cambridge, Egyesült Királyság), **Springer** (Dordrecht, Hollandia), **Suweco** (Prága, Cseh Köztársaság), **Thieme** (Stuttgart, Németország), **Thomson Reuters** (London, Egyesült Királyság), **Wiley-Blackwell** (Oxford, Egyesült Királyság), **Wolters Kluwer Healths / UpToDate** (Waltham, Amerikai Egyesült Államok).

Az ünnepséget Tóth Miklós, a Semmelweis Egyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese nyitotta meg, külön kitérve a A TÁMOP 3.2.4-09/1/KMR-2010-0023 Semmelweis Tudáshálózat pályázatra is, melynek megnyitójára is e rendezvény keretében került sor. (A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.)

A szekciókra bontott tudományos előadások az előre meghatározott két központi téma köré szerveződtek, természetesen az adott szakma és szolgáltatás szemszögéből. Az ismeretszerzés mellett a véleményezésekre is lehetőség adódott: a szekciók végére az üléselelnöki összegzés és elköszönés előtt egy negyedórás vitákat is beiktattunk. Az interaktivitás és a személyes kapcsolatok nagy hangsúlyt kaptak a rendezvényen.

A workshopok, tréningek is a közvetlen ismeretszerzésre, az adott termék használatához minél teljesebb körű megismerés, illetve az új termékek bemutatása volt a cél. Mindegyik tréningen jelentős számban képviseltették magukat az érdeklődők és szakmailag egy továbbképzési lehetőség is volt a résztvevők számára. kitöltésére is volt lehetősége az érdeklődőknek, ahol kiválaszthatta a látogatni kívánt programokat.

A tudományos programok mellett társasági programot is szervezünk vendégeinknek. A Balassi Intézet színháztermében került sor a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Esélyegyenlőségi Kulturális Osztály közreműködésével a színvonalas zenei összeállításra, melyet az intézet aulájában megrendezett gálavacsora követett.

A tudományos előadások, kiállítói bemutatkozók és workshopok mellett két fontos rendezvényt is lebonyolítottunk a konferencia keretén belül: az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának gyűlését és a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének közgyűlését. A két gyűlés megszervezése nemcsak szakmai szempontból volt hasznos, hanem hatékonyság és szervezés szempontjából is: a vidékről a konferenciára ellátogató egy utazással több rendezvényen is részt tudott venni a két nap alatt.

A résztvevők (vendégek, kiállítók, előadók) visszajelzései alapján kijelenthetjük, hogy az Informatio Scientifica – Informatio Medicata konferencia hézagpótló rendezvény a könyvtárosi-kutató munkában, hiszen ennek keretében nemzetközi szakmai kapcsolatok jönnek létre és maradnak fenn, a személyes részvétellel könnyebben és hatékonyabban megvitatható egy-egy aktualitás, illetve az egyéb rendezvényeket pl. tréningek, MOKSZ-közgyűlés, EKK-gyűlés, nyugállományú kollégák találkozója is meg tudunk szervezni egy konferencia keretén belül.

A jövőben tovább folytatjuk a konferencia megrendezését, célunk az, hogy az új ötleteket felhasználva még színvonalasabb nemzetközi rendezvénné válhasson. Nemcsak könyvtárosi, kutatói, hanem nemzeti szempontból is, hiszen Magyarország főbb kulturális és kutató intézményeinek vezetői, képviselői számára rendezzük meg ezt a kétnapos konferenciát.

Kiss Annamária
SE Központi Könyvtár

Workshopok az idei Medicata-n

Elsevier Workshop

ELSEVIER

Az Informatio Scientifica Informatia Medicata konferencia idei Elsevier workshopján Coen van der Krogt tartott rövid bemutatót az Elsevier cég újdonságairól, a Scopus adatbázisról és a SciVerse platformról. A workshop fő témája „How to Write a World Class Paper”, így a bevezető után Blazsó Marianne (Chemical Research Center, HAS) a „hogyan publikáljunk?” kérdéskört járta körül, gyakorlati tanácsokat osztott meg a hallgatósággal, hogyan is érdemes és kell egy

tudományos cikket megírni. Körvonalazta, hogy milyen sorrendben ajánlatos haladni az írás folyamatában: a táblákat, ábrákat készítsük el először, majd figyelve egy tudományos közlemény szerkezetére a módszerek, eredmények, megvitatás részt ajánlott megírni, ezt kövessék a cikk végi következtetések, s utolsó lépés legyen a bevezetés, az absztrakt és a publikáció címének létrehozása. Lényegre törően fogalmazzunk, újdonságot tartalmazó tudományos közleményt adjunk ki a kezünk közül, s törekedjünk arra, hogy ne aprózzuk el a kutatási témát, tehát kerüljük el az ún. szalámi taktikát, a részadatok publikálását. Etikailag is fontos, hogy ne közöljük duplán a tudományos cikkeket különböző folyóiratokban. Figyeljünk a cikk nyelvére, pontosan, tárgyilagosan, érthetően és röviden fogalmazzunk, s különösen angol nyelvű publikálás esetén vegyük igénybe nyelvi szakértő segítségét is. Következésképpen alkalmazzuk publikáló szerzői nevünket a cikkekénél, esetleges névváltoztatáskor is érdemes megmaradni a korábban használt szerzői névénél. Adott folyóirat szerzői utasítását kövessük, ennek megfelelően építsük fel az irodalomjegyzéket is, amely meggyorsítja a bírálás-elfogadás folyamatát. Az előadás kitért arra is, hogy mi történik a benyújtott kézirattal a benyújtástól az elfogadásig. Ajánlhatunk bírálót (reviewer): olyan szakembert javasoljunk, aki aktív, adott szakterületen sokat publikál, s lehetőleg ne munkatársat vagy korábbi társszerzőt nevezzünk meg. A workshop végén az előadó összefoglalta a legfontosabb lépéseket, amelyek egy közlemény elfogadásához vezetnek, azaz az eredményes publikáláshoz. A hallgatóság végül kérdéseket tehetett fel. Tollal, jegyzetkönyvvel és hasznos publikálási tanácsokkal gazdagodott, aki az Elsevier workshopján részt vett.

Ovid training

Ovid Az Informatio Scientifica Informatia Medicata konferencia által kínált program, az Ovid

workshop ismét jelentős számú érdeklődőt vonzott a konferencia első napján. A közel 30 megjelent résztvevő mintegy két órán keresztül ismerkedett a Primal Picture – 3D Anatómiai Atlasz újdonságaival. A Primal Picture 3D Anatómia 2006 óta érhető el a Semmelweis Egyetemen. A hozzáférést az Ovid Technologie cég biztosítja. A céget Vincent Maessen és Balaton Gábor képviselte e rendezvényen. Az eredeti tervek szerint Jose Barrientos-Cordova a Primal Pictures képviselőjében mutatta volna be a szoftver új fejlesztéseit, azonban a repülőjárat késése miatt nem érkezett meg időben az előadó. Helyette Vincent Maessen mutatta be a prezentációt és Balaton Gábor segítette, ha nyelvi akadályok merültek fel.

Az előadás egy általános bemutatóval indult, amelyből megtudhattuk, hogy a Primal Pictures egy dinamikus interaktív multimédia, mely átfogó képet ad a teljes emberi anatómiáról. Az emberi test részeit, rendszereit valamint speciális alegységeket mutatja be. Akár orvostudományi tanulmányok, akár gyakorlati

orvoslás közben hasznos segítség. Több mint 6500 forgatható, réteg-vezérelhető képet tartalmaz, amelyeket jogtisztán felhasználhatunk előadásainkban, dolgozatinkban. Az anatómiai leírásokat videók, animációk egészítik ki. Az egyes modulok tartalmaznak teszteseteket, amelyek segítségével ellenőrizhetjük tudásunkat, így alkalmas az önálló tanuláshoz is. Az általános bemutatás után az előadó kitért az új fejlesztésekre. A „3D Real Time Dentistry” modulon keresztül mutatta be, hogyan szerkeszthetjük saját igényüknek megfelelően a képeket, hogyan fűzhetünk szöveges magyarázatot a képek mellé. A workshop végén a hangulatot jelentősen feldobta mikor előkerültek a 3D-s szemüvegek és mintha az Avatár film bemutatóján lennénk, figyeltük, hogy 3D real Time” modulok valóban térhatásúak. A bemutató végén kiosztásra kerültek a cég információs anyagai illetve ajándékai a résztvevők számára, többek között egy oklevelet a programon való részvételért.

Proquest training

Az Informatio Medicata Scientifica konferencián tartott előadásban a Proquest képviselői először bemutatták a ProQuest Hospital Collection adatbáziscsomagot, amely a Proquest Health and Medicine öt legkeresettebb adatbázisát tartalmazza. Kiemelték a csomag legfőbb sajátosságait, miszerint főleg orvosoknak, kórházi adminisztrátoroknak szól, de a betegek és a családtagok is találhatnak számukra értékes információkat; valamint, hogy a csomag tartalma információ típusok szerint elektronikus folyóiratok, bizonyíték-alapú források a Bizonyítékon Alapuló Orvoslás szemléletében tett keresésekhez és teljes-szövegű disszertációk a kutatóknak.

Majd összefoglalták a Dissertation and Theses teljes-szövegű adatbázis ismérveit, amely a Library of Congress hivatalos disszertáció-archívuma. Elmondták, hogy főként posztgraduális kutatóknak szól, körülbelül 2,7 millió kereshető disszertációt és tézist tartalmaz 1861-től napjainkig.

Ezeken kívül bemutatták a keresőfelület új funkcióit, a saját profil kialakításának módját és különböző figyelmeztetések (alerts) beállítását.

A training végén lehetőség volt egy online tesztet kitölteni, a helyesen válaszolók pedig hűtőtáskát kaptak.

EBSCOhost

Az EBSCOhost képviselői főként az újdonságokra koncentrálva tartották meg előadásukat az általuk szolgáltatott orvosi adatbázisokról. Bemutatták a platform újdonságait, az egyszerűbb keresési és szűkítési lehetőségeket és az egyszerűsített kezelői felületet.

Szóltak a Sport Discuss és a DynaMed adatbázisok trial-verziójának igénylési lehetőségekor, amelynek igénylője meghatározott időre kipróbálhatja az adatbázisokat. Kiemelték, hogy a Sport Discuss a sport- és mozgástudományok kutatóinak hasznos, tartalmaz különböző nyelveken teljes szöveggel folyóiratokat, könyveket, konferencia-előadásokat és disszertációkat. A DynaMed pedig az orvosok számára a bizonyítékon-alapuló kereséshez biztosít egy rendszert, amelyből az orvosok megbízható forrásból tarthatják napra készen tudásukat és kereshetnek a legfrissebb, témakörükhöz tartozó eredmények között.

VELÜNK TÖRTÉNT

Beszámoló a „Könyvtárak a veszélyeztetett élethelyzetű gyerekekért és fiatal felnőttekért” c. konferenciáról

Az esélyegyenlőség jegyében szeptember 22-én konferenciát tartottak a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban a Szociális Innováció Alapítvány közreműködésével. TÁMOP pályázat keretében mentori szolgálatot indít a FSZEK Központi Könyvtár állami gondozott, illetve nevelőintézetből kikerülő felnőttek számára. A konferencián az e területen dolgozó szakemberek és szociális munkások együtt tanácskoztak a könyvtárosokkal. A könyvtáros mentorok állandó partnerként állnak a mentoráltak mellett és segítenek a lehetőségek megismerésében, nem csak a könyvtár vonatkozásában, hanem életkilátások, megkapaszkodási lehetőségek, reális célkitűzések kialakításában is.

A konferenciát az átriumban megrendezett fotókiállítás megnyitójával indították. A fotókon egy vidéki régészeti terep feltérképezésén dolgozó régészszakos egyetemisták együtt tárják fel a leleteket hátrányos helyzetű fiatalokkal. A feltárt régészeti leletek felszínre hozatala szimbolikus értékű is lehet, mint az a fotókon is látható.

Fodor Péter és Molnár László, a fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat igazgatója konferencia- és kiállítás-megnyitója után **Dr. Tausz Katalin** szociálpolitikus taglalta európai összehasonlító adatok összefüggéseiben a magyarországi gyermekszegénységet és az ebből fakadó írás-olvasási deprivációt. Mint elmondta, 2010 a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem éve az Európai Unióban. Az internet térhódításával a jövedelmi mutatóktól függetlenül az újságot egyáltalán nem olvasó 15-29 éves fiatalok száma a 2000.évi 7%-ról 2008-ra 26%-ra nőtt. A legfontosabb indikátor a szülők iskolázatlansága, ez generációk óta újratermelődik. A jelenleg futó hazai programok közül a 2007-2032-ig tartó „Legyen jobb a gyermekeknek” program hivatott a gyermekszegénység hosszú távú felszámolására hazánkban.

Domszky András a gyermekvédelem történetét és a jelenlegi helyzetét ismertette. Magyarországon a 18 éven aluli gyermeke száma 2,2 millió, ebből veszélyeztetett kiskorú 204 ezer. Anyagi okból veszélyeztetett a gyermekek 50 százaléka. Bántalmazás, elhanyagolás, alkoholizmus és lakáskörülmények miatt halmozottan veszélyeztetett 90 ezer gyermek. Legtöbben közülük gyermekotthonban és nevelőszülői hálózat keretében kapnak gondozást. Felnőtté válásuk után utógondozói ellátásukat 24 éves korukig kérhetik.

Feimer Ágnes, a Könyvtári Intézet munkatársa a hátrányos helyzetűek könyvtári integrációjának bevált külföldi példáiról, így angol, skandináv, dán és finn tapasztalatokról számolt be. Céljuk tudatosítani a fiatalokban, hogy a könyvtár „nekik való” hely, ahol a számukra otthonos környezet kialakításában az őket érintő rendezvények szervezésében rájuk, az ő véleményükre is számítanak. Szeretnék, ha a könyvtárosokról pozitív kép alakulna ki ezekben a fiatalokban. Dániában az iskolai feladatok megoldását segítő hálózat épül ki a nyilvános könyvtárakban. A svéd Demotek projekt keretében a fiatalok munkái, legyenek akár írásművek, film- vagy hangfelvételek, bekerülnek a helyi könyvtár állományába. Finnországban a fiatalok zenei fellépéseihez, kiállításokhoz biztosít helyszínt a könyvtár.

Szűcs Gabriella a Hallgatói Önkormányzatok Országos konferenciája mentorprogramját ismertette. A hátrányos helyzetű fiatalok mentorálását a felsőoktatásban 2005-től támogatja az Oktatási Minisztérium. Az első éves hallgatókat egy éven keresztül egy felsőbb éves hallgató támogatja a felsőoktatásba való beilleszkedésben, például az internetes tantárgy-felvételben, internetes vizsgára jelentkezésben, támogatások igénylésében, szolgáltatások igénybevételeiben, stb. Idén 1100-an jelentkeztek kortárs segítőnek. A kiválasztott 350-400 mentor a közel 1900 jelentkezőből 1670 mentoráltat fog támogatni.

Bognár Mária a Dobbantó program koordinátora a sajátos nevelési igényű, magatartási-tanulási zavarokkal küzdő fiatalok szakiskolai képzését és munkavállalási esélyeinek növelését célzó oktatási formákról tájékoztatta a hallgatóságot. A Dobbantó programban országosan 11 település vesz részt, köztük Budapest, Miskolc, Pécs, Kecskemét, Kiskunfélegyháza és további hat kistépülésen lehet bekapcsolódni a képzésbe. Budapesten négy kerületben öt szakképző iskola és gimnázium ad otthont a Dobbantó program felkaroltjainak. Végül, de nem utolsó sorban Szűcs Dávid pszichológus számolt be egy most zajló olvasásfejlesztő tréning eredményeiről. „Beszéljünk róla” címmel a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban hátrányos helyzetű fiatalokat próbálnak olvasóvá nevelni, könyvtárhasználóvá tenni egy tíz hónapig tartó tréning keretében. A csoport mindemellett önismereti képzés színteréül is szolgál. Az itt megjelenteknek sokszor gondot okoz a követelmények és a saját szándék összeegyeztetése, az 'itt és most' helyett a jövőbe tekintés, a tudatos és átgondolt jövőtervezés kialakítása. Meg kell tanulniuk a csoportban való létezés demokratikus szabályait, a mindenkire érvényes normák elfogadását és

betartását. Harmadsorban részesülnek csak olvasásfejlesztő tréningben, mellyel fejleszthetik szimbolikus gondolkozásukat, megmozgathatják fantáziájukat és funkcionális szövegértésük is javulhat.

A FSZEK-ben Egri Krisztina, a Közhasznú szolgálat vezetője a mentori program kapcsolattartója a gyermekvédelmi szakszolgálatok felé. A mentori programhoz internetes alportál is csatlakozik, mely a fszek.hu honlapról érhető (majd) el.

Saját benyomásaim szerint nagy igény kellene legyen ilyen rendezvények rendszeres szervezésére. Hátrányos helyzetűekkel foglalkozó konferencia a rendszerváltás óta talán a második a FSZEK rendezésében most lezajlott program. Idővel azt is fel kell ismernie az egyre tudatosabb olvasói rétegeket kiszolgáló könyvtáros szakmának, hogy az olvasók nem kizárólag értelmiségi, jól szituált, illedelmes, a társadalomba jól integrálódott személyekből állhatnak. A lakosság 20%-át szolgáló nyilvános és közvetve a nem nyilvános könyvtári rendszer úgy tudja a könyvtári mutatószámokat javítani, ha szisztematikusan és sok évre előre programozottan célba veszi azokat a rétegeket, akik eddig kiszorultak a könyvtárakból. Erre azonban még nem mutatkozik nagy hajlandóság a szakma részéről. Az első lépést már akarva-akaratlan megtettük ezen az úton.

Somorjai Noémi
SE Magatartástudományi Intézet
Harkai Schiller Pál könyvtár

MOKSZ KÖNYVTÁRAK

Az újonnan megválasztott vezetőségi tagok gondolatai

Higgyünk munkánk értelmében !

Nem lehet elvitatni, hogy mostanság „rossz idők járnak” a kórházak orvosi könyvtárait. Tény, hogy nem lehet magunk függetleníteni a kórházakat sújtó anyagi megszorításoktól. Az is igaz, hogy a kórházak csőd-közeli helyzetében, amikor „cél” a csőd-biztos elkerülése, akkor az intézmények vezetése fokozottan „csak” a pénzügyi egyensúly megőrzésére, a szorosan vett alaptevékenységre, a betegellátásra koncentrál. Ezzel együtt az is igaz, hogy színvonalas betegellátás, hozzá kapcsolódó oktatás, kutatás nem képzelhető el jól képzett, naprakész tudással rendelkező orvosok, egészségügyi szakdolgozók nélkül.

A betegellátás színvonalában, hatékonyságában „megtérülő” jól képzett munkaerő nem képzelhető el megfelelő szakirodalmi, szakinformációs háttér, a testreszabott szolgáltatásokat biztosító könyvtáros munkája nélkül. A mi közreműködésünkkel, szakmai segítségünkkel az egészségügyi szakemberek -

önmaguktól is elvárt, kreditpontok szerzése révén törvényben kötelezett önképzése kapcsán – ideje, energiája nem a releváns információkhoz való hozzáférésre, a szükséges dokumentumok begyűjtésére fordítódik, hanem ezek értelmezésére, személyes tudásukká tételére, alkalmazására.

A könyvtárakra fordított működési költségek növekedése csakis a kórházak megfelelő finanszírozását követően várható. Addig is folyamatos, szakszerű szolgáltatásokkal kell elérni, hogy a mindennapi gyógyítás fontos részévé váljunk. Megbízható, szakszerű munkával igyekezzünk partnerré válni, szakmánknak, önmagunknak erkölcsi megbecsülést kivívni.

Ha tisztázódnak a jövő évi költségvetési keretek, ha elindul az egészségügy Semmelweis terv szerinti átalakítása, akkor az új struktúra részeként szervezetünk „súlyából” adódóan mindent meg kell tennünk a szakkönyvtári hálózat pozícióinak helyreállítása, védelme érdekében.

Lehet-e ennél fontosabb, nemesebb feladata a MOKSZ-nak ?

Beke Gabriella

Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtár

A MOKSZ vezetőségében már rutinos elnökségi tagnak számítok, hiszen a tagság többször is megtisztelt bizalmával. A kollégák úgy ismernek, mint aki foggal-körömmel harcol a kórházi orvosi könyvtárak léteért és fejlesztéséért, szolgálva ezzel az egészségügyi dolgozók információellátását. Könyvtáraink nehéz helyzetét igyekszem a könyvtáros szakma nyilvánossága elé tárni, és minden alkalmat megragadok arra, hogy az orvostársadalom és főként a fenntartók is elfogadják, becsüljék és igényeljék az orvosi szakkönyvtárakat. A szervezet delegáltjaként részt veszek a NKA Könyvtári Kuratóriumának munkájában is, ahol már eddig is sikerült némi támogatást kiharcolni a szakkönyvtáraknak.

dr. Kührner Éva

Kállay Rudolf Orvostudományi Szakkönyvtár

Az orvosi könyvtárak/könyvtárosok sorsa függ a fenntartótól és tanácsadótól. A könyvtáros személyisége és munkája kevésbé befolyásolja a gazdasági döntéseket. Úgy gondolom, hogy mégis meg kell tenni amit lehet a fennmaradásért és fejlődésért. Az orvosi könyvtáraknak testhezálló kitörési pontok kellene. Az MTMT megfelelő lenne, esetleg egy magyar teljes szövegű adatbázis létrehozása és működtetése.

Deák Valéria

Országos Onkológiai Intézet

A MOKSZ-on belül feladatom a Közép-Magyarországi Orvosi Könyvtárakkal való kapcsolattartás. Mindenképpen az együttműködés erősítését tartom fontosnak.

Úgy érzem, hogy régióként kisebb fórumokon, összejöveteleken a napi gondok, problémák átbeszélése hasznos lenne. Szeretném a nem MOKSZ könyvtárakkal is tartani a kapcsolatot és bevonni őket a közös munkába.

dr. Palotai Mária
ESKI Könyvtára

Jubiláló könyvtárosok

40 éve

Czicza Béláné – Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház Orvosi Könyvtára
Hoffmann Majoros Ildikó – PTE OEC Könyvtára
Farkasné Pethő Klára – Péterfy Sándor utcai Kórház és Rendelő Intézet
Baleseti Központi Könyvtár

35 éve

Antal Lajosné – Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Könyvtára
Sóki Edit – Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Könyvtára
Kárpáti Zoltánné – Békés Megyei Tudásház és Könyvtár (BMTK), korábban
Pándy Kálmán Kórház, Gyula
Füzes Béláné – PTE OEC Könyvtára

30 éve

Fehér Éva – Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kórháza, Orvosi Könyvtár
Péter Zsuzsanna – PTE OEC Könyvtára
Dr. Kührner Éva – SZSZB Megyei Jósa András Kórház Kállay Rudolf Orvosi
Szakkönyvtár

25 éve

Dr. Wolf György – MTA KOKI Könyvtár
Kövesháziné M. Alexandra – Semmelweis Egyetem, 1. sz. Sebészeti Klinika
Orvostudományi Szakkönyvtára
Kramlik Mónika – Dr. Kenessey Albert Kórház – Rendelőintézet Orvosi
Könyvtára
Szidun Lászlóné – PTE OEC Könyvtára

20 éve

Beke Gabriella - Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtára
Csonka Petra - Szegedi Tudományegyetem Pszichiátriai Klinika Könyvtára
Balázné Kelemen Anna - Fővárosi Önkormányzat Egyesített Szent István és Szent László Kórház – Rendelőintézet
Nyíri Sándorné - Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár

15 éve

Dr. Hulesch Helga - Szegedi Egyetemi Könyvtár
Bede Józsefné (Szabó Gyöngyvér) - Jósa András Kórház Szakszervezeti Könyvtára, Kállay Rudolf Orvostudományi Szakkönyvtár
Tukacs Iona - Kállay Rudolf Orvostudományi Szakkönyvtár
Gaál Katalin - Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet
Stohl Viktor - Országos Onkológiai Intézet
Gere Tamásné - Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár

10 éve

Schmidtné Farkas Mária - Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtára
Molnár Gáborné - PTE OEC Könyvtára
Vincze János - Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár

5 év

Bajnok Ágnes - Honvédelmi Minisztérium Állami Egészségügyi Központ (Tudományos Könyvtár)
Zachár Krisztina - MH Dr. Radó György Honvéd Egészségügyi Központ
Szabó Tünde Katalin - Szent Imre Kórház Tudományos Könyvtár
Ráczné Bereczki Zita - Szatmár Beregi Kórház

„Futó” pályázatok az orvosi könyvtárakban

Infrastruktúrafejlesztés a- „Zalai Tudástár” részeként - a Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtárában

Ahogy az Orvosi Könyvtárak olvasói előtt már ismert, a zalaegerszegi kórház könyvtára – hét tagú zalai konzorcium tagjaként – a szakkönyvtáraknak pályázható öt millió forintot nyert a TIOP 1.2.3 pályázatán infrastruktúra

fejlesztésre. 2009. október 1-el induló „Zalai Tudástár” projektnek most 2010. decemberében érünk a zárásához. Célul nem tűztünk ki kevesebbet, mint az egészségügy terén, - napi 24 órás és biztonságos szolgáltatásokkal a megyei kórház és Zala megye mellett a tágabb térség - hatékony dokumentum-és információszolgáltató központjává válni.

Érdeemes számba venni, hogy e cél érdekében honnan hová jutottunk. Volt egy a kórházi hálózattól teljesen független, önálló könyvtári hálózat. Volt három dolgozói munkaállomás, kettő e-Magyarország pontos gép az olvasóknak, valamint egy kölcsönzői gép és egy gép, amivel a kórházi intranet hálózathoz tudtunk kapcsolódni. Volt egy TextLib, egy Novell szerver és egy újabb szerver az internet számára. A könyvtári hálózat Novell alatt működött, a TextLib integrált rendszernek egy DOS alapú változatával rendelkezünk, az internet kapcsolatunk pedig az NIIF Deák Ferenc Megyei Könyvtárban lévő HBON csomópontján keresztül, mikrohullám által működött. A hat munkaállomásból – műszaki paramétereiket illetően - mindössze egy volt korszerű, kettő középkategóriás, három elavult. A nyolc monitorból egy volt TFT, míg a négy nyomtatóból kettő lézer. Innen indultunk.

Az informatikai fejlesztések eredményeként, hét új, korszerű munkaállomás alkotja a változatlanul Novell alatt futó könyvtári hálózatot. Négy a dolgozók munkáját segíti, egy a kölcsönzést szolgálja, míg a kettő új géppel összesen négy áll az olvasók rendelkezésére. Valamennyi dolgozói, olvasói munkaállomáson elérhető az internet, valamennyi dolgozói munkaállomásról használható az intranet. A kórházi „nagy” hálózathoz kapcsolódva már optikai kábelén keresztül kapcsolódunk mi is a világhálóra. A TextLib integrált könyvtári rendszer új szerver programja Linux alapú, a munkaállomások Windows alatt működnek, továbbá a Z39.50 protokoll révén a távoli keresés lehetősége is adott. A TextLib-hez kapcsolódó kiegészítő programok közt mindenképp érdemes megemlíteni, hogy külön menüponton keresztül történik könyv/folyóirat érkeztetés. Az olvasó / könyvtáros közti kapcsolattartás módja e-mail lehetőségével bővül. Az olvasók külön egy „olvasói állapot” webfelületen kísérhetik figyelemmel mely dokumentumokat kölcsönözték, ezek kölcsönzési idejét szükség szerint meghosszabbíthatják, vagy előjegyzésbe vehetik azon dokumentumokat, amelyek éppen nem hozzáférhetők, de igényt tartanak rá. Ugyancsak e helyen folyamatosan tájékozódhatnak a könyvtár által beszerzett új kiadványokról. További újdonság, hogy ez a TextLib verzió a vakok-és gyengénlátók akadálymentes webhasználatát is segíti.

Ez utóbbihoz kapcsolódik az a két segédeszköz, amit ugyancsak e csoport számára, ennek a pályázatnak részeként szereztünk be. Ezek pedig egy olvasást segítő DINA4 fólia és egy monitor illetve Tv képernyőnagyító.

Az adott pénzügyi lehetőségek és az ismert olvasói igények figyelembevételével mi is igyekeztünk a maximumot kihozni, hogy hosszabb távon, nem csak a

megyei kórház dolgozóira szűkítve folyamatosan és biztonsággal szolgáltatni tudjunk.

A pályázat megvalósításánál partnereink voltak az Infoker Számítástechnikai-és alkalmazási Szövetkezet, a Tarr Kft; ProComp Kft. és a Labrador Bt.

Reméljük, hogy a fejlesztés során kialakult új számítástechnikai környezet használhatóságát, hasznosságát olvasóink is érzékelik és visszaigazolják. Hiszen ez őket kell hogy szolgálja.

Beke Gabriella

Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtár

Szent Lázár Megyei Kórház Orvosi Könyvtárának aktuális pályázata

Egy könyvtár életét a hagyományos értékek megőrzésére való törekvés mellett a változásokhoz történő állandó igazodás jellemzi. Kezdetben a számítástechnika a hagyományos munkák segítőjeként jelent csak meg a könyvtárakban. A különböző adatfeldolgozásokban, a katalógusok készítésében az írógépet váltotta fel a számítógép.

Ma már közhelynek számít, hogy a számítógép, az Internet tömegessé vált használata teljesen megváltoztatta az olvasási szokásokat, az olvasási kultúrát. Megnőtt az igény a gyors információk iránt, megszűnt a könyvkölcsönzés dominanciája, s ezzel párhuzamosan fokozódott a helybenolvasás, a fénymásolás, a számítógépes szolgáltatások iránti kereslet.

Ám míg a könyvtár irodabútorokkal, alapvető munkaeszközökkel történő ellátása elsősorban intézményi feladat, a könyvtár-informatikai fejlesztések terén a Szent Lázár Megyei Kórházban csak a különféle pályázati lehetőségekre támaszkodhatunk.

Az Orvosi Könyvtár technikai fejlődése egy RankXerox 1015-ös fénymásoló beszerzésével indult 1986-ban a Soros alapítvány támogatásával, amivel egy új szolgáltatás került bevezetésre. Ezután folyamatosan – de csak támogatással vagy pályázati pénzből – sikerült vásárolni egy –egy számítógépet, nyomtatót. Így 2004-ben, az eMagyarország Pont pályázatán nyertünk 2 db Pentium IV-es számítógépet, 17”-os színes monitorral, 2.0 Magyar Office szoftver csomaggal és 1 db HP LaserJet 3020-as multifunkciós nyomtató/másoló készülékkel.

Ám ezek a számítógépek is korszerűtlenné váltak az évek során.

A titkon remélt fejlesztés lehetőségét nyitotta meg a könyvtár számára a TIOP-2008- 1.2.3 (Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése – „Tudásdepó-Expressz”) pályázat keretében Nógrád megye nyolc könyvtára között létrejött konzorciumi együttműködés. A konzorcium koordináló intézménye a Balassi Bálint Megyei Könyvtár (Salgótarján) és az ott dolgozó rendszergazda : Győriné Mojzes Anikó segítségével a 2008-ban

elkezdett anyaggyűjtés és pályázatírás a konzorcium tagjai számára sikert hozott: összesen 99.999.958,-Ft-ot, melyből az Orvosi Könyvtár része : 4.398.000,-Ft. 2010 júniusában e pályázat támogatásának eredményeként hat számítógép (melyből 3 standard, 2 professzionális és 1 digitalizáló munkaállomás) 1 db könyvszkennel, 1 db A/3-as lapszkennel, 1 db színes digitális multifunkciós nyomtató és a hallássérült látogatók számára: indukciós hurok ellenőrző készülékkel került beszerzésre.

A TIOP pályázat infrastrukturális fejlesztése képezi a másik „futó” pályázatunk a TÁMOP-3.2.4/08/01 („Tudásdepó-Expressz”- A könyvtári hálózat nem formális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében) alapját. A TÁMOP pályázaton a konzorcium 93.340.000,-Ft-ot nyert, melyből 6.051.523,-Ft az Orvosi Könyvtár része. Ebből kerül kiépítésre a könyvtári állomány elektronikus katalógusa, amely biztosítja a pályázati célként megfogalmazott hozzáférést a könyvtár állományához és ez az összeg fedezi a speciális szolgáltatások megismertetését célzó programok megtartását is.

A könyvtár szerepe és kihasználtsága reményeink szerint növekedni tud azáltal, hogy a korszerű eszközökről elérhető lesznek az orvos-egészségügyi szakma adatbázisai, s a könyvtár az élethosszig tartó tanulás egyik forrásává válhat mind a fenntartó kórház, mind a könyvtárat immár elektronikus úton elérő olvasók számára.

Szikszai Márta
Szent Lázár Megyei Kórház Orvosi Könyvtára

A Kállay Rudolf Könyvtár sikeres pályázata

A Kállay Rudolf Orvosi Könyvtár sikeresen indult a TÁMOP 3.2.4 Tudásdepó Express c. pályázaton. A konzorciumi formában benyújtott projekt címe: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szakkönyvtári Tudástár volt. Megvalósítására Nyíregyháza három kisebb szakkönyvtára, a Jósa András Múzeum, a Megyei Levéltár és a Jósa András Oktatókórház (JAO) Kállay Rudolf Orvosi Szakkönyvtára fogott össze a Nyíregyházi Főiskola központi könyvtárával. Közös célunk egy olyan portál létrehozása, amely lehetővé teszi, hogy közös felületről elérhetővé váljon a fent nevezett négy különböző profilú könyvtár katalógusa és hozzáférhetővé váljanak a legszélesebb felhasználói kör számára elektronikus tartalmak. A projekt megvalósítása nem csak a tanulást, kutatást, az önművelést szolgálja, hanem tervezett rendezvényei révén hozzájárul a szabadidő tartalmas eltöltéséhez és az olvasóvá és könyvtárhasználóvá neveléshez is.

A JAO Kállay Rudolf Könyvtára a portálon egyrészt orvostörténeti tartalmat jelentet meg. Így, minden érdeklődő számára elérhetővé válnak a kórházi újságok korábban kis példányszámban csak nyomtatásban megjelenő és így kevesek számára elérhető és nagyon keresett orvostörténeti cikkei. Csokorba

gyűjtöttük a kórházunkban található képzőművészeti alkotások képeit, valamint kialakítottunk egy képtárat az egykor itt dolgozó jelentős orvosok arcképeiből, régi események és régi épületek fotóiból.

Közölni szándékozunk a portálon egészségnevelési anyagokat is. Ezek összeállítói kórházunk dolgozói, akik rendszeresen végeznek egészségnevelő tevékenységet. A korábban különböző fórumokon elhangzott előadásait tárjuk ilyen formán a szélesebb nyilvánosság elé, szolgálva ezzel a lakosság egészségnevelését. Elektronikus tananyagok közrebocsajjtásával segíteni kívánjuk a továbbképzéseken résztvevő kollegáinkat, valamint a jelenleg tanulmányokat folytató hallgatókat is.

Pályázatunk legrégebben várt eredménye az elektronikus katalógusunk „rendbetétele”. Korábban a Nyíregyházi Főiskola könyvtárával közös katalógust építettünk. Ez, az előnyök mellett – azaz, hogy egy felületen volt kereshető mindkét intézmény állománya – számos problémával is járt (pl. nem volt megoldható a kölcsönzés, rekordok törölődtek). Jelen pályázat lehetővé teszi, hogy a Kállay Könyvtár rekordjai külön adatbázisba kerüljenek. Ezt követően befejezhetjük a még hátralevő feldolgozást, ami főként analitikus feltárást jelent. Kialakítunk egy, a kórház dolgozóinak tudományos publikációit feltárázó adatbázist, valamint hozzáférhetővé tesszük feldolgozott sajtóarchívumunkat is. A Tudásdepo Express segítségével oldjuk meg honlapunk megújítását is, és régi hiányt igyekszünk pótolni azáltal, hogy az eddig csak intraneten elérhető könyvtári információk ezután a weben is elérhetőek lesznek.

A projekt kiemelt célja az olvasóvá nevelés, mellyel egy szűk, speciális érdeklődési körű olvasói réteget célozunk meg; elsősorban olyan személyeket, akik érdeklődést tanúsítanak az egészségügyi témák iránt. Korábbi szokásaikat folytatva rendezünk író-olvasó találkozókat, melyen egészségügyi témájú könyvet mutatunk be. Egészségügyi emléknaphoz kapcsolódva (AIDS-, mentálhigiénés világnap stb.) tartunk egészségnevelő előadásokat. Negyedévente, többnyire aktuális évfordulókhoz kötődve kiállításokat rendezünk, mely tevékenységünket segítik a pályázatból beszerzett kiállító vitrinek.

A pályázat megvalósítása nem könnyű feladat, hiszen számos problémával találtuk szembe magunkat. A legnagyobb gondot az éppen szervezeti átalakulás alatt álló egészségügyi intézményben a pályázathoz szükséges mellékletek és aláírások még (vagy már) kompetens személyektől való beszerzése jelentette. A kivitelezést az átalakulás miatti számos változás bonyolította, illetve ezen változások számos, változás bejelentő korrekcióra köteleztek bennünket.

Problémát jelent az elavult infrastruktúra is. Ennek fejlesztése a TIOP 1.2.3. keretében lett volna lehetséges. A megyei könyvtár együttműködési készségének hiánya miatt kevés eséllyel, de annál több reménnyel önállóan nyújtottuk be pályázatunkat, melynek végeredménye elutasítás lett. Ezért számos technikai nehézséget kell leküzdenünk, mert az infrastrukturális

lemaradásunk végleges megoldása csak egyéb pályázatok elnyerése után válik lehetségessé, ami viszont rendkívül bizonytalanná, esetlegessé teszi a megvalósítást.

Nagyobb csúszást eredményez a konzorciumi formából eredő kiszolgáltatottság is. Ugyanis a főpályázó technikai beruházása is lelassult, ami kb. fél éves késést eredményez a rekordok bevitelének elkezdésénél, és a portál kivitelezésénél is.

Mindezek ellenére bizakodóak vagyunk abban, hogy erőinket 2011-re koncentrálva, a vállalt határidőre elvégezzük a nagy munkát, amely elsősorban olvasóinkat szolgálja.

dr. Kührner Éva

Kállay Rudolf Orvostudományi Szakkönyvtár

Semmelweis Tudáshálózat – az Semmelweis Egyetem Központi könyvtárának projektje a Társadalmi Megújulás Operatív Programban

A projekt a 2010. szeptember 23-én, az Informatio Medicata – Informatio Scientifica keretében megtartott nyitórendezvényével vette kezdetét. A pályázati konstrukció teljes címe „Tudásdepó-Expressz” – a könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében.

A „Semmelweis Tudáshálózat” projekt olyan, a helyi képzési és tanulási szükségleteken alapuló komplex szolgáltatásfejlesztés, melynek átfogó célja, hogy a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára kiemelkedő határfokkal szolgálja a minőségi orvosképzést. A projekt 3 fő eleme egy új könyvtári portál kiépítése, a pályázathoz kapcsolódó rendezvények és a könyvállomány egy részének elektronikus feldolgozása.

A SE könyvtárainak alapfeladata, hogy az egyetemen folyó oktatást, kutatást és gyógyítást szolgálja, ellátva az egyetem polgárait és valamennyi szakembert megfelelő mennyiségű és minőségű szakirodalommal. Ezen feladat hatékony és korszerű ellátásához szükséges a kari könyvtárak és a Központi Könyvtár eddig feldolgozatlan könyvállomány-részének elektronikus feldolgozása, mely jelen projekt egyik célkitűzése.

Az egyetemi könyvtárhálózat integrációjának fejlesztését, a könyvtárhasználat megkönnyítését, valamint az olvasói kör bővítését szolgálja a négy nyelvű (magyar, angol, francia, német) interaktív portál, amely a Semmelweis Egyetem teljes könyvtári hálózatát összefogja, emellett lehetőséget biztosít az egyes könyvtárak egyedi tartalmainak megjelenítésére. A portálon keresztül e-tájékoztatással bővítjük a szolgáltatásainkat, és különböző kulturális és közhasznú tartalmakat is megjeleníthetünk. A projekt keretében kialakítjuk a „Semmelweis-Tudástár” felületet, ahová a hallgatók, illetve az egyetem oktatói

és könyvtárai tölthetnek fel órai jegyzeteket, illetve a tanuláshoz szükséges segédanyagokat.

Új olvasói rétegek megnyerése érdekében az egyetem könyvtárait bemutató és népszerűsítő látogatásokat, szerzői esteket szervezünk általános- és középiskolás tanulókat is bevonva (a résztvevők száma várhatóan mintegy 700 fő). A nem formális tanulási formák, az olvasáskultúra, illetve a tudományos életpálya népszerűsítése érdekében új olvasói rétegek bevonását célzó programokat szervezünk, részben az egyetem Egészségtudományi Karával és a Testnevelési és Sporttudományi Karral kapcsolatban álló iskolák tanulói részére.

A harmadik fő megvalósítandó feladat keretében az egyetem utolsó 5 évének könyvbeszerzéseit az integrált könyvtári rendszerben történő feldolgozásunkkal tesszük kereshetővé, valamint a kari könyvtárak és a Központi Könyvtár feldolgozatlan könyvállomány-részeinek elektronikus feldolgozását is folytatjuk

Ezek mellett a Semmelweis Egyetem könyvtárait összegyűjtő kiadvány megjelentetését is tervezzük, ami a könyvtári rendszer egészének bemutatását és az egyes könyvtárakkal kapcsolatos ismeretterjesztést szolgálják. Munkatársaink könyvtárszakmai akkreditált továbbképzéseken, valamint idegen nyelvi tanfolyamon vesznek részt, ami a projektben megvalósuló tevékenységekkel kapcsolatos szaktudás illetve szükséges nyelvtudásfejlesztését szolgálja. A Központi Könyvtár és a kari könyvtárak könyvtárhasználatra irányuló digitális és információkeresési készségeket fejlesztő programokat szerveznek, ezek részben a könyvtárhasználókat képző oktatások, részben pedig az orvosi könyvtárosok továbbképzését szolgáló tréningek, workshop-ok.

A projekt megvalósításának időtartama 12 hónap.

Orosz Noémi
SE Központi Könyvtár

NÉVJEGY

Az ideai MOKSZ kitüntettek

Szeretettel gratulálunk!

Kis-Pál Sándorné, Erika

Erika az egyik legrégebbi kolleganónk. 41 éve, 1969. aug.31-én kezdte orvosi könyvtárosi hivatását a Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház orvosi Könyvtárában. Közben diplomát szerzett a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán. 1975 óta a könyvtár vezetője, melyből vezetése alatt korszerű információs központ vált. A sors szomorú fintoraként neki jutott a könyvtár

leépítésének szomorú feladata is. Erika nemcsak jó szakember, igazi közösségi ember is. Számos tanulmányúton vett részt, konferenciák állandó előadója volt. Publikált a könyvtáros folyóiratokban és szerkesztett kórházi kiadványokat. Sokat tett szakmáért a MOKSZ vezetőségi tagjaként, de kórházáért is, melytől néhány hónapja vált meg.

Kovács Elekné, Margó

Margó a 70-es évek elejétől dolgozott a Kút völgyi Kórház akkor kialakított könyvtárában, mely szak- és a dolgozóknak szóló szépirodalmi részlegből állt. A könyvtár így működött a vezetése alatt 1998-ig, az intézet egyetemhez történő csatolásáig, mely költözésekkel is együtt járt. Margó az orvosokat mindig teljes szívvel szolgálta, ebben ápolónői előképzettsége is segítségére volt. Mindent megtett, hogy szakmáját magas fokon művelhesse; orvosi angol nyelvből szerzett nyelvvizsgát, a tudományometriából szaktanfolyamot végzett. Aktívan résztvevője a MOKSZ rendezvényeknek is.

Hajdú Dénesné, Márta

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház Orvosi Szakkönyvtárát vezette 1982-től nyugdíjazásáig, 2008-ig. Egy olyan kolléganő, aki mindent tud a szakmáról. Nagy tudású, rugalmasan reagált minden újra, miközben alapértékeit tekintve örökké állandó maradt. Tudását óraadó tanárként megosztotta az egészségügyi szakközépiskolában tanuló diákokkal, egészségügyi dolgozókkal a kórházi osztályok orvosaival. Vezető és irányító szerepet játszott a számítógépes rendszerek és hálózatok bevezetésében, a könyvtári minőségbiztosítási rendszer kialakításában. Találkozhattunk vele konferenciák előadójaként, szócikkek szerzőjeként. Mindezek mellett olyan vezető volt, akit a kollégái tiszteltek és aki a kollégáit is tisztelte és megbecsülte. Az orvosi könyvtáros társadalom vezető egyénisége. 1998-ban és 2002-ben Semmelweis Napi kitüntetéssel jutalmazták munkáját, valamint 2008-ban Hetényi Emlékérmet vehetett át kimagasló teljesítményéért.

Bérczy Ildikó

1977-től dolgozik könyvtárban, előbb az OMKDK-ban, 1981-től a Délpesti Kórházban.

2003-tól másodmagával, napi 8 órában végzi a feladatokat. Kollégájával együtt a könyvtári feladatok ellátásán túl, szervezik a kórházi képzéseket, szervezik-rendezik a kórházi ünnepeket és az egészségügyi-szűrőnapokat is, szerkesztik az intézeti újságot.

Sokrétű szakkönyvtárosi munkája mellett aktívan részt vállal a MOKSZ munkájában is.

Orvosi Könyvtárak

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének negyedévenként megjelenő hivatalos lapja

ISSN 2061-036X (Nyomtatott)

<http://www.lib.sote.hu/moksz/orvosik.htm>

ISSN 2061-0378 (Online)

Lapigazgató

Dr. Vasas Livia MOKSZ elnök PhD

e-mail: lvasas@lib.sote.hu

Felelős szerkesztő

Gracza Tünde

e-mail: tunde.gracza@aok.pte.hu

Olvasószerkesztő-korrektor

Orosz Noémi

e-mail: norosz@lib.sote.hu

Wolf György

e-mail: wolf-gy@koki.hu

A MOKSZ és az Orvosi Könyvtárak szerkesztőségének címe

1085 Budapest, Üllői út 26.

Tel: +36 1 317-5030, Fax: +36 1 317-1048

www.lib.sote.hu

Adószám: 18230082-1-43

Megjelenik 300 példányban